

Робоча навчальна програма з виробничого навчання

Професія 7433 Кравець
Кваліфікація - Базовий рівень

Тема 1. Вступне заняття

Історія професії. Відомості про навчальний заклад, його традиції.
Етапи професійного росту учнів при опануванні професією „Кравець”.
Самореалізація фахівців даної професії на сучасному ринку праці.
Виробнича діяльність групи та училища, демонстрація кращих робіт учнів.
Трудова та технологічна дисципліна. Ознайомлення з навчальними майстернями. Робочі місця учнів. Обладнання, інструменти, пристосування, які необхідні учням для роботи.
Правила та норми охорони праці в навчальних майстернях та на робочих місцях. Охорона праці при виконанні ручних, машинних і прасувальних робіт. Огородження небезпечних місць.
Вимоги до виробничого обладнання та його експлуатації. Заходи попередження травматизму, причини його виникнення. Види травм.
Надання першої допомоги.
Причини виникнення пожеж в майстерні. Заходи попередження пожежі.
Правила поведінки учнів під час пожежі.
Основні правила електробезпеки в навчальних майстернях. Дотримування охорони праці при виконанні прасувальних робіт. Правила користування нагрівальними приборами, електродвигунами тощо.

Тема 2. Виконання ручних робіт

Інструктаж за змістом занять, підбір інструменту, матеріалу. Організація робочого місця. Охорона праці. Освоєння навичок правильної посадки учнів. Ознайомлення з інструментами і правилами користування ними.
Підбір номера голок, номера і довжини нитки для виконання стібків.
Заправка нитки в голку і зав'язування вузла.

Вправи

Виконання строчок прямого стібка.
Виконання строчок косоного стібка.
Виконання строчок петлехрестоподібного стібка.
Пришивання гудзиків, крючків, петель, кнопок.

Тема 3. Виконання машинних строчок і швів

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця. Охорона праці.
Ознайомлення з улаштуванням швейної машини, її основними механізмами, інструментами і пристосуваннями. Освоєння навичок правильного положення корпусу, рук на машині і ніг на педалі під час роботи на швейному обладнанні.

Вправи

Підбір голок і ниток, вставлення голки, підготовка швейної машини до роботи, заправка швейної машини і регулювання натягу верхньої і нижньої ниток.

Пуск і зупинка швейної машини, регулювання швидкості машини натиском на педаль.

Заправка швейних машин.

Виконання паралельних, овальних та ламаних строчок, закріпок.

З'єднування двох зрізів тканин різних за товщиною, косих зрізів з прямими, із посадкою та без посадки однієї з тканин.

Виконання з'єднувальних швів (зшивний, настрочний, накладний, білизняні). Прийоми волого – теплових робіт (припрасування, розпрасування, запрасування).

Виконання крайових швів (обкантивальний, у підгин).

Прийоми робіт на спеціальних машинах (обметування зрізів).

Тема 4. Виконання волого – теплових робіт

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця. Охорона праці.

Призначення волого-теплової обробки та її сутність. Обладнання та пристрої для прасувальних робіт. Стислі відомості про праски, преси, відпарювачі і пароповітряні манекени. Режими і параметри ВТО.

Термінологія волого-теплових робіт. Види клейових з'єднань. Технічні умови на виконання волого-теплових робіт.

Н.М. 1. Виготовлення столової, постільної білизни

Тема 1. Виготовлення виробів постільного та столового асортименту

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця. Охорона праці.

Навчально-виробничі роботи

Перевірка і підготовка крою до роботи. Перевірка нитки основи, деталей крою відповідності з малюнком.

Виготовлення комплекту постільної білизни: простирадла, підковдрник, наволочок; столового асортименту: скатертин, серветок, рушників; виготовлення білизни для немовлят: пелюшки, конверти тощо.

Самоконтроль якості. Дефекти, їх запобігання і усунення. Волого-теплова обробка.

Тема 2. Виготовлення фартухів

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця. Охорона праці.

Навчально-виробничі роботи

Перевірка і підготовка крою до роботи. Перевірка нитки основи, деталей крою відповідності з малюнком.

Самоконтроль якості. Дефекти, їх запобігання і усунення. Волого-теплова обробка.

Н.М. 2. Виготовлення поясних виробів

Тема 3. Обробка окремих деталей і вузлів

Тема вивчається диференційовано в залежності від асортименту одягу, який виготовляється в навчальних майстернях

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця. Охорона праці. Самоконтроль якості. Дефекти, їх запобігання і усунення.

Вправи

- Обробка виточок
- Обробка кишень в швах, кишень з основних деталей виробу, прорізної кишені з «листочкою» з вшивними кінцями
- Обробка верхнього зрізу поясом
- Обробка застібок
- Обробка шлиці

Тема 4. Виготовлення спідниці 7 уроків

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця при виконанні ручних, машинних і волого - теплових робіт. Охорона праці.

Навчально-виробничі роботи

- Ознайомлення з моделлю виробу, технічними умовами на виготовлення спідниць.
- 1 Підготовка деталей крою до пошиття (нанесення контрольних знаків, основних конструктивних ліній), перенесення лінії з однієї симетричної деталі на іншу.
- 2 Обробка виточок, складок, заціпів, підрізів відповідно моделі.
- 3 Обробка кишень, дрібних декоративних деталей (відповідно моделі).
- 4 Обробка шлиці. Волого–теплова обробка (розпрасування, запрасування, дублювання).
- 5 Обробка застібки (відповідно моделі).
- 6 Обробка верхнього зрізу спідниці поясом, обшивкою, корсажною стрічкою. Обробка низу спідниці.
- 7 Кінцеве оздоблення виробу (ВТО готового виробу, пришивання фурнітури, тощо).
- Контроль якості готового виробу, усунення можливих дефектів.

Тема 5. Виготовлення брюк 11 уроків

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця при виконанні ручних, машинних і волого - теплових робіт. Охорона праці.

Навчально-виробничі роботи

- Ознайомлення з моделлю виробу, технічними умовами на виготовлення жіночих брюк.
- 1 Підготовка деталей крою до пошиття (нанесення контрольних знаків, основних конструктивних ліній), перенесення лінії з однієї симетричної деталі на іншу.
- Волого-теплова обробка половинок брюк.
- 2 Обробка виточок, складок, дрібних деталей.
- 3 Обметування зрізів припусків на шов деталей.
- 4 Обробка кишень.
- 5 Обробка бічних та крокових швів.
- 6 Обробка застібки.

- 7Обробка верхнього зрізу брюк (пришивним поясом, обшивками тощо).
- 8Обробка середніх зрізів брюк.
- 9Обробка низу брюк (швом у підгин, манжетою тощо).
- 10Кінцеве оздоблення виробу (ВТО готового виробу, пришивання 11фурнітури тощо).
- Контроль якості готового виробу, усунення можливих дефектів.

Н.М. 3. Виготовлення виробів платтяно – блузочного асортименту Тема 6. Обробка окремих деталей і вузлів 9 уроків

Тема вивчається диференційовано в залежності від асортименту одягу, який виготовляється в навчальних майстернях

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця. Охорона праці. Самоконтроль якості. Дефекти, їх запобігання і усунення.

Вправи

- Обробка фігурних кокеток
- Обробка коміра з двох частин та з'єднання його з горловиною
- Обробка горловини обшивкою, відкладним коміром
- Обробка низу рукава пришивною манжетою
- Обробка краю борта (застібок)
-

Тема 7. Виготовлення сарафану 9 уроків

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця при виконанні ручних, машинних і волого - теплових робіт. Охорона праці.

Навчально-виробничі роботи

- Ознайомлення з моделлю виробу, технічними умовами на виготовлення сарафану.
- Перевірка деталей крою.
- Виконання копювальних та прокладних строчок на деталях.
- Обробка спинки, пілочки (виточок, рельєфних швів, складок, кишень).
- Обробка плечових та бічних швів.
- Зметування ліфа з спідницею.
- Обробка низу виробу.
- Кінцеве оздоблення виробу (виконання оздоблювальних робіт, ВТО готового виробу, пришивання фурнітури).
- Контроль якості готового виробу, усунення можливих дефектів.
-

Тема 8. Виготовлення халату 11 уроків

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця при виконанні ручних, машинних і волого - теплових робіт. Охорона праці.

Навчально-виробничі роботи

- Ознайомлення з моделлю виробу, технічними умовами на виготовлення сарафану.
- Перевірка деталей крою.

- Перевірка залишків тканини, що призначена для викроювання дрібних деталей.
- Обробка спинки, пілочки (виточок, рельєфних швів, складок, кишень).
- Обробка плечових та бічних швів.
- Обробка краю бортів, коміра та з'єднання його з горловиною.
- Зметування ліфа з спідницею.
- Обробка рукавів, вметування рукавів в пройму.
- Обробка низу рукава.
- Вшивання рукавів в пройми.
- З'єднання ліфа з спідницею.
- Обробка низу виробу.
- Кінцеве оздоблення виробу (виконання оздоблювальних робіт, обметування петель, ВТО готового виробу, пришивання фурнітури).
- Контроль якості готового виробу, усунення можливих дефектів.

Тема 9. Виготовлення плаття 13 уроків

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця при виконанні ручних, машинних і волого - теплових робіт. Охорона праці.

Навчально-виробничі роботи

- Ознайомлення з моделлю виробу, технічними умовами на виготовлення сарафану.
- Перевірка деталей крою.
- Перевірка залишків тканини, що призначена для викроювання дрібних деталей.
- Обробка спинки, пілочки (виточок, рельєфних швів, складок, кишень).
- Обробка плечових та бічних швів.
- Обробка краю бортів, коміра та з'єднання його з горловиною.
- Обробка рукавів.
- Обробка низу виробу.
- Кінцеве оздоблення виробу (виконання оздоблювальних робіт, обметування петель, ВТО готового виробу, пришивання фурнітури).
- Контроль якості готового виробу, усунення можливих дефектів.

Тема 10. Виготовлення блуз різними способами обробки 14 уроків

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця при виконанні ручних, машинних і волого - теплових робіт. Охорона праці.

Навчально-виробничі роботи

- Підготовка виробів до першої примірки
  - ✓ ознайомлення з моделлю виробу, з технічними умовами на виготовлення виробу;
  - ✓ перевірка деталей крою;
  - ✓ перевірка залишків тканини, що призначена для викроювання дрібних деталей;

- ✓ перенесення контрольних позначок та ліній з однієї парної деталі на іншу;
- ✓ зметування виточок, складок, деталей оздоблення;
- ✓ зметування бічних (рельєфних, тощо) зрізів;
- ✓ вметування нижнього коміра в горловину;
- ✓ з'єднання зрізів рукавів.
- Підготовка виробу до другої примірки
- ✓ вивчення крейдових ліній, що наносять закрійники в процесі проведення першої примірки;
- ✓ розбір деталей виробу після першої примірки, їх волого – теплова обробка;
- ✓ обkreйдування та уточнення ліній, що змінилися під час примірки;
- ✓ обробка спинки, пілочки (виточок, рельєфних швів, складок);
- ✓ обробка плечових та бічних швів;
- ✓ обробка краю бортів, коміра та з'єднання його з горловиною;
- ✓ обробка рукавів, вметування рукавів в пройму;
- ✓ заметування низу виробу
- Кінцева обробка виробу
- ✓ обробка низу рукава, вшивання рукавів в пройми;
- ✓ обробка низу виробу;
- ✓ кінцеве оздоблення виробу (виконання оздоблювальних робіт, обметування петель, ВТО готового виробу, пришивання фурнітури);
- ✓ контроль якості готового виробу, усунення можливих дефектів.
- ✓

Тема 11. Ремонт та оновлення швейних виробів 1 уроків

Інструктаж за змістом занять. Організація робочого місця. Охорона праці при виконанні робіт. Види ремонту, способи виконання.

Навчально-виробничі роботи

Підкорочення низу штанів, спідниці. Заміна застібки «блискавка».

Машинне штопання, вшивання латок. Розширення (завуження) виробу по лінії талії, стегон. Можливі дефекти та методи їх усунення. Волого-теплова обробка. Контроль якості виконаних робіт.

Виробнича практика

Тема 1. Ознайомлення з підприємством

Інструктаж з охорони праці, пожежної безпеки та електробезпеки на підприємстві. Структура виробництва й організація праці на підприємстві. Основні цехи підприємства, технологічний процес виготовлення продукції. Технічні служби, їхні задачі й основні функції. Впровадження автоматизованих виробництв і ресурсозберігаючих технологій. Планування праці і контроль якості на виробничій дільниці, у бригаді, на робочому місці. Система керування охороною праці. Організація служби охорони праці на підприємстві. Застосування засобів безпеки праці й індивідуального захисту.

Тема 2. Самостійне виконання робіт за професією «Кравець» 2 - 3 розряду.

Самостійне виконання всіх видів робіт кравця 2 3 розряду при виготовленні швейних виробів - постільного асортименту (простирадло, підковдрник, наволочка), столового асортименту(скатертина, серветки, рушники), поясних виробів (спідниць, брюк), платтяно – блузочного асортименту нескладної технологічної обробки(сарафанів, халатів, суконь, блуз).

Застосування високопродуктивних інструментів, пристосувань і прогресивних методів обробки новаторів виробництва.

Раціональна організація робочого місця, дотримання вимог і правил охорони праці. Виконання норм виробітку і часу. Ощадлива витрата матеріалів і електроенергії. Дотримання правил охорони праці.

Кваліфікаційна пробна робота

Приклади робіт:

- ✓ постільний асортимент: простирадло, підковдрник, наволочка;
- ✓ столовий асортимент: скатертина, серветки, рушники;
- ✓ спідниці;
- ✓ брюки;
- ✓ халати;
- ✓ сукні;
- ✓ блузи

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Професія - 7433 Кравець

Кваліфікація - Базовий блок

Знає, розуміє:

1. Технологію виконання всіх видів ручних, машинних та волого-теплових робіт, технічні умови на їх виконання;
2. Термінологію ручних, машинних, волого-теплових робіт;
3. Види клейових з'єднань деталей одягу;
4. Види швейних машин, їх класифікацію.
5. Робочі органи швейної машини та їх функції;
6. Заправку ниток універсальних швейних машин різних класів;
7. Способи регулювання натягу ниток;
8. Взаємодію механізмів в машині човникового стібка;
9. Обладнання для волого - теплових робіт;
- 10.Правила догляду за швейними машинами;
- 11.Дефекти строчки та методи їх усунення;
- 12.Види швейних матеріалів для виготовлення білизни та легкого одягу;
- 13.Структуру тканини та її будову;
- 14.Види прикладних та з'єднувальних матеріалів;
- 15.Види фурнітури для одягу;
- 16.Способи чищення та зберігання швейних виробів.
- 17.Основні типи та осанки тіло будови;
- 18.Розмірні ознаки;
- 19.Прибавки для побудови креслення виробу;

20. Вимоги нормативних актів про охорону праці і навколишнього середовища;

21. Методи і прийоми безпечного ведення робіт;

Вміє:

1. Раціонально і ефективно організовувати працю на робочому місці;
2. Виконувати строчки ручних, машинних стібків;
3. З'єднувати деталі швейних виробів машинними строчками різної конфігурації;
4. Дублювати дрібні деталі;
5. Виконувати дрібний ремонт, штопання;
6. Заправляти швейні машини;
7. Підбирати машинні голки;
8. Регулювати натяг нитки;
9. Додержуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт
10. Здійснювати пошук необхідної інформації;
11. Не допускати браку в роботі;
12. Використовувати в разі необхідності засоби попередження і усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо)

Критерії кваліфікаційної атестації випускників

Професія: Кравець

Кваліфікація: 2-3 розряд

Знає, розуміє (на 2 розряд):

1. Асортимент тканин для виготовлення столової та постільної білизни.
2. Волокнистий склад тканин білизняної групи.
3. Властивості білизняних тканин.
4. Технологію виготовлення столової та постільної білизни;
5. Технологію обробки деталей фартуха;
6. Способи лагодження одягу

Знає, розуміє (на 3 розряд):

7. Назви деталей крою поясних виробів, вимоги до їх якості;
8. Технологію виготовлення спідниць;
9. Способи обробки деталей спідниць;
10. Технологію виготовлення брюк;
11. Асортимент матеріалів для виготовлення поясних виробів;
12. Властивості матеріалів, їх структуру, волокнистий вміст;
13. Підбір матеріалів для конкретних моделей виробів.
14. Процес виготовлення петлі на петельних машинах;
15. Процес пришивання гудзиків;
16. Види пристроїв малої механізації та особливості їх застосування
17. Будову базової основи виробу
18. Принципи моделювання поясних виробів
19. Принципи моделювання плечових виробів

20. Особливості будови платтяно – блузочного асортименту
21. Будову стояче – відкладних комірів та стійок
22. Будову одношовного рукава
23. Назви деталей крою виробів платтяного асортименту, вимоги до їх якості;
24. Технологію виготовлення виробів платтяного асортименту;
25. Способи обробки деталей виробів платтяного асортименту;
26. Послідовність виконання операцій при виготовленні виробів з примірками;
27. Способи оздоблення одягу.
28. Асортимент платтяних тканин.
29. Властивості тканин різного волокнистого вмісту.
30. Підбір тканин для різних моделей виробів.
31. Особливості обробки тканин платтяного асортименту

Вміє (на 2 розряд):

1. Виготовляти вироби постільного, столового асортименту, фартухів, чохлів, штор, мішків;
2. Чистити та упаковувати готовий виріб;
3. Виконувати самоконтроль якості.
4. Виготовляти швейні вироби - спідниці та брюки без підкладки нескладної технологічної обробки за індивідуальними замовленнями або в бригаді з розподілом праці;
5. Виконувати всі види ручних робіт (прокладання строчок копіювальних стібків, зметування, виметування, наметування деталей одягу);
6. Виконувати всі види волого-теплових робіт (спрасування, відтягування, припрасування, запрасування, розпрасування, дублювання);
7. Обробляти крайовими швами зрізи деталей;
8. Виметувати петлі;
9. Пришивати гудзики на спецмашинах або вручну;
10. Усувати дефекти під час виконання робіт;
11. Усувати дрібні неполадки в роботі швейного устаткування, проводити його чищення та змащування;
12. Чистити вироби в готовому вигляді;
13. Проводити контроль та самоконтроль якості.

Вміє(на 3 розряд):

14. Виготовляти сарафани, халати, плаття блузи різними способами технологічної обробки за індивідуальними замовленнями або в бригаді з розподілом праці;
15. Виконувати всі види ручних робіт (прокладання строчок копіювальних стібків, зметування, виметування, наметування деталей одягу);
16. Виконувати всі види волого-теплових робіт (спрасування, відтягування, припрасування, запрасування, розпрасування, дублювання);

- 17.З'єднувати машинними строчками деталі виробу (в тому числі, виконувати операції обметування на спецобладнанні);
- 18.Обробляти крайовими швами зрізи деталей;
- 19.Виметувати петлі; пришивати гудзики на спецмашинах або вручну;
- 20.Готувати вироби до примірок індивідуально або в бригадах з розподілом праці;
- 21.Проводити дрібне лагодження швейних виробів з використанням машинних та ручних робіт;
- 22.Усувати дефекти під час виконання робіт;
- 23.Виконувати та читати ескіз моделі;
- 24.Усувати дрібні неполадки в роботі швейного устаткування, проводити його чищення та змащування;
- 25.Чистити вироби в готовому вигляді;
- 26.Проводити контроль та самоконтроль якості.

Перелік основних обов'язкових засобів навчання

Визначається навчальним закладом, підприємствами, установами та організаціями відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики, програми виробничого навчання